

Kristina Jarošová: Kamarská keramika: analýza vzorů

Oponentský posudok na bakalársku prácu

Korpus nálezov tzv. kamarskej keramiky zo strednej doby bronzovej na Kréte za posledné roky podstatne vzrástol, a vyše 30 rokov od súhrnných prác G. Walberg na podobné téma poskytuje dostatočný dôvod na nové zamyslenie sa nad problematikou. Bakalárska práca nemôže ísť samozrejme do príliš veľkých detailov, autorka sa ale v rámci možností celkom slušne s problematikou popasovala.

Úvodné kapitoly a podkapitoly stručne ale výstižne zhŕňajú dejiny bázania, tak všeobecne o Kamarskej keramike, ako aj o typológií a dekorácii. S potešením konštatujem, že spomenuté bolo takmer všetko, čo za spomenutie stálo. Nasledujúce kapitoly o typológií, ikonografii a kompozícii dekorácie sú chvíľami veľmi popisné, majú ale svoje opodstatnenie. Zastávam názor, že pri bakalárskej práci by malo ísť samozrejme o prvý pokus vlastnej vedeckej tvorby a prejav schopnosti správne formálne poňať dlhší text, jej príprava by zároveň mala ale obsahovať aj aspekt vlastného poučenia študenta. A toto bolo určite tiež naplnené. Jednak sa autorka úspešne popasovala s pomerne komplikovanou terminológiou a jej citlivým prekladom do češtiny, ale zároveň sa aj pokúsila existujúcu (pomerne neprirozenú) typológiu tvarov a motívov kamarskej keramiky od Walbergovej nanovo usporiadala. Taktiež ju vhodne skombinovala s výsledkami práce C. Schmidlina.

Walbergovej práce sú trochu dvojsečnou zbraňou. Na jednej strane posunula Walberg bázanie o kamarskej keramike dopredu a systematicky sa jej venovala, ocenenia hodné sú hlavne jej štúdie o regionálnej kamarskej keramike, k materiálu však pristupovala nečakane schematicky (ako keby niekomu v dobe bronzovej záležalo na tom, či ma jeho džbán súdkovitý, lichobežníkový, globulárno trojuholníkový, alebo iný tvar...) Aj vzhľadom k tomu, by bolo treba sa od Walbergovej odpútať. Len vtedy by sa dalo dnes dostať opäť na nejaký vyšší level. Problém pri furumarkovských všeobímajúcich typológiách je práve v tom, že sú všeobímajúce. Dnes treba buď podchytí každý tvar vo všetkých jeho vývojových variantoch, alebo skôr asi siahneme po typologických tabuľkách usporiadaných po jednotlivých horizontoch. Problém je taktiež pri chronológii. Terminológiu navrhnutú Walberg dnes už nikto nepoužíva všetci sa vrátili k Evansovým fázam, alebo Platonovému a Leviovému protopalácovému a neopalácovému obdobia. To slúži absolventke tiež ku cti, že sa s tým celkom úspešne vyravnala.

Jadrom práce mala byť analýza vzťahov tvarov a motívov kamarskej keramiky. Tu sa autorka opäť opiera o výsledky Walbergovej a Schmidlina, snaží sa ale aj o vlastne pozorovania. Pokus o akúsi štatistiku treba vnímať len ako prvú fázu niečoho väčšieho, čo by aj naozaj presahovalo rozsah bakalárskej práce. Na to aby išlo vypracovať naozaj výpovednú analýzu by muselo byť zozbierané oveľa viac materiálu, z viacerých lokalít a podobne. Aj potom by štatistiky boli asi len polovičiaté, lebo nám často krát chýba informácia o celom korpuze nálezov z danej lokality a vypublikované sú len takpovediac špeky. Čisto teoreticky by na to asi išla aplikovať faktorová analýza. Otázne len je, že či by sme dostali naozaj iný výsledok, ako ten, ktorý vidíme len tak „zfleku“.

Veľmi slušná je aj kapitola venovaná nálezom kamarskej keramiky mimo Kréty, kde autorka zhrnula nielen nálezy v Levante a Egypte, ale celkom inštruktívne aj na Kykladoch a v JV Egejde. Možno mi to

len uniklo, postrádal som ale plánované zhodnotenie výskytu motívov na exportoch a na Kréte samotnej.

Z formálneho hľadiska je práca skoro bezchybná, v citáciách občas chyba niekde čiarka, alebo bodka, pri bibliografii som našiel nekompletný údaj pri „WALBERG, G. 1981: The Identification of Middle Minoan Painters and Workshops.“ Citovaná Raymond 2009 v bibliografii úplne chýba. Možno je to ale len preklep. Rád by som ale vyzdvihol vlastné, síce jednoduché ale profesionálne vyhotovene mapy s náleziskami spomenutými v texte. Len na Obr.1 uniklo umiestnenie Galatas. Je mylne zobrazený na západnej Kréte, v priestore dnešnej Chanie.

Prácu preto navrhujem k obhajobe a hodnotím známkou výborne (1).

V Prahe, 05.09.2013

doc. PhDr. Peter Pavúk, PhD.